

[Fuglsang.]

endnu mindre mulighed for hverken påkrævede forhøjelser af de enkelte ydelser eller for at øge deres antal. Vi er også for tanker om en pristalsregulering, sådan at det kommer mere på højde med den prismæssige og inflatoriske udvikling, som finder sted.

Vi støtter dette som et nødvendigt minimum. Når vi f. eks. ser den i sandhed folkelige bølge, som bl. a. inden for bildende kunst, sang og musik, ikke mindst inden for den folkelige rytmemusik, skyller hen over landet, var der nærmest brug for en fordobling af de 600.000 kr., der er afsat til dette formål. Det er jo en helt anden side af livet i vores samfund end den såkaldte folkelige protest, som man igen i dag taler sort om.

Hvad den bildende kunst angår, har vort parti før rejst spørgsmålet om at afsætte en fast procentsats til udsmykningsformål, et forslag om, at mindst $\frac{1}{10}$ skulle gå til dette formål inden for det sociale og det statslige byggeri. Vi er i vor holdning til kunsten på alle områder på linje med de demokratiske kræfters og arbejderklassens bestræbelser gennem tiderne, sådan som Poul Henningsen sang under besættelsen: Man binder os på mund og hånd, men man kan ikke binde ånd. Sådan er det for arbejderklassens vedkommende kommet til udtryk i, at den side om side med sin kamp for kortere arbejdstid med tilsvarende længere fritid har ført – ganske vist mere eller mindre bevidst og med større eller mindre resultater – en kamp for at give denne fritid et alsidigt og mere og rigere menneskeligt indhold, og netop her har kunsten spillet sin rolle og er blevet nødt til at gøre det i stigende grad.

Som argument mod kunstfonden og mod statslig støtte fremføres undertiden, at noget sådant vil gøre kunsten og kunstudøverne afhængige og derfor ufri i deres virksomhed. Disse kræfter glemmer eller rettere søger at få andre til at glemme, at kunsten aldrig lever og udvikler sig i et tomt rum, aldrig isoleret og uafhængig af det samfund som helhed, det lever og virker i, af den udvikling, af den økonomi og politik og af de bevægelser og kampe, som sker i det.

På den ene side stiller selve udviklingen inden for det kapitalistiske samfund særlige krav til kunsten og voksende krav, efter som den moderne teknologi i uhyggelig grad berøver arbejdsstedet ethvert menneskeligt indhold. På

den anden side og her med hensyn til den kunstens frihed, man taler om, er kunsten ikke og kan ikke være uafhængig af den markedsmechanisme, der omfatter alle sider i samfundet, og som tenderer til at gøre såvel kunstneren som hans frembringelser til varer, der er genstand for køb og salg, for profitjagt og spekulation.

Om så den statslige støtte gør kunstneren og kunsten afhængig, hvordan den gør det, i hvilken grad den gør det, er i vidt omfang spørgsmål om dens administration og formål. Men den giver i alle tilfælde mulighed for at mindske afhængigheden af private interesser, interesser, der meget ofte ikke har noget som helst med interesse for kunsten som sådan at gøre eller med forudsætninger for at forstå kunsten. Det er ikke tilfældigt, at det er de samme samfundsmæssige kræfter, der vender sig mod arbejderklassens materielle krav, der på linje hermed vender sig mod dens berettigede kulturelle og kunstneriske krav, som i lige grad vil underordne såvel materielle som kunstneriske værdier under snævre profit- og spekulationsinteresser.

Jeg ville egentlig ønske, at flest muligt af dem, som bl. a. stemmer på fremskridtspartiet, og som måske har gjort det til landets næststørste arbejderparti, med egne øjne og øren kunne overvære de debatter og den argumentation, der ofte fremføres herinde. Så ville de også gennem debatten i dag om forholdet til kunsten forstå, hvilken nedvurdering af arbejderne deres holdning er udtryk for, hvilken afstand der er imellem det, som arbejderne altid har kæmpet for, det, som Marx sagde: ikke blot for brød, men også for roser, og så den grå verden, som højst er forgyldt for spekulanternes mere eller mindre arbejdsfri og helst også skattefri indtægter.

Jeg er enig i, at fondens administration skal være ret så uafhængig af 3 personers grupper inden for de forskellige områder. Så er der spørgsmålet om deres praktiske virke og om deres sammensætning, ikke mindst den placering og den rolle, som yngre kræfter og yngre tendenser kommer til at spille i dem. Jeg hører til dem, som ønsker tankerne om amtskommunal udsmykning fremmet og hermed også en decentraliseret beslutningsproces ud fra lokale forhold og den lokale befolknings ønsker og krav.

Overhovedet afhænger Statens Kunstfonds virke af, i hvor høj grad dens administratorer